

Ik vertrek

DE DESKUNDIGEN

Saskia Zimmermann oprichter van Liefdevol emigreren en psycholoog. Ze woont zeventien jaar in Frankrijk en coacht (vastgelopen) emigranten (in spé).

Greta Phlix woont ruim twintig jaar in Italië en is werkzaam als erkend makelaar voor voornamelijk buitenlandse klanten.

Een nieuw leven opbouwen in bijvoorbeeld la bella Italia? Een goede voorbereiding is het halve werk.

EMIGREREN KUN JE LEREN

Wie het roer omgooit, verlaat de snelweg en begeeft zich op een avontuurlijk, kronkelig pad. Onderweg kom je van alles tegen. Prachtige ervaringen, onverwachte kansen, nieuwe mensen, maar ook obstakels, uitdagingen en dilemma's, aldus Saskia Zimmermann. Als psycholoog, ervaringsdeskundige - ze woont al zeventien jaar in Frankrijk - en als het gezicht achter haar blog *Liefdevol emigreren* verzorgt zij online coaching en persoonlijke inspiratiesessies voor mensen die het roer om (willen) gooien.

Wat is de grootste uitdaging als je gaat emigreren?

"Emigreren is zo'n enorme verandering. Gegarandeerd gaan dingen anders dan gedacht of gehoopt. Soms zijn het praktische zaken. Je denkt dat je alles goed hebt geregeld, maar die vergunning laat gewoon véél langer op zich wachten dan gepland. Of het internet wordt maar niet aangesloten, omdat één enkel papertje ontbreekt. Het eerste jaar ben je vooral praktisch bezig om je nieuwe leven vorm te geven. Het echte landen komt daarna pas."

Hoe doe je dat dan?

"Zeker voor vrouwen is het belangrijk na hun emigratie een nieuwe uitdaging te creëren. Wanneer ik dit zeg tijdens een coachinggesprek is het altijd eerst

even stil. Ze vinden emigreren an sich al spannend genoeg. Klopt, maar wanneer alle praktische zaken zijn afgehandeld en je niets meer omhanden hebt en geen vriendinnen om koffie mee te drinken, val je snel in een gat. Het is fijn als je daar voor vertrek op anticipeert. Vooraf nadenkt over hoe je in je nieuwe land een zinvolle bezigheid kunt creëren. Of het nu een hobby, studie, vrijwilligerswerk of een baan is. Zinvol bezig zijn geeft voldoening, maar ook structuur en sociale contacten. Heb je weinig omhanden, kom je in een 'leegte' en kun je je snel verloren voelen."

Wat zijn de valkuilen?

"Valkuilen klinkt mij iets te negatief, het suggereert dat je er niet meer uitkomt. Ik spreek liever over fases. Er zijn mensen die moeiteloos van een heel vol leven in Nederland verhuizen naar een paradijselijke plek waar niemand hen kent en in no time een nieuwe kennis-senkring opbouwen. Het gros van de emigranten heeft meer tijd nodig. Na de eerste geluksroes, komt het besef: ik ken hier niemand. Wat heb ik gedaan? Zelfs al spreek je de taal, diepgang in relaties opbouwen heeft tijd nodig. Begin met de taal leren voor je weggaat en blijf dat doen in je nieuwe land. En ga vooral in gesprek. Stort je er gewoon in en denk niet te veel na. Durf het te zeggen als je

iets niet begrijpt. Contact hebben met je burens is belangrijker dan mooie zinnen formuleren."

Wat is jouw persoonlijke tip?

"Emigreren is ook rouwen. Het leven loslaten dat je had en het nieuwe aanvaarden, dat nog helemaal moet groeien. Liep je voor vertrek over van de ideeën over het opbouwen van een nieuw bestaan, blijkt het in je nieuwe thuisland totaal anders of zelfs niet te werken. Het eerste wat ik mijn cursisten leer is: probeer zo flexibel mogelijk te worden. Dat is één van de belangrijkste tips en dat vertaalt zich op allerlei manieren en allerlei niveaus. Het gaat altijd anders dan je had gedacht. Niet erg. Loslaten, meebewegen, een andere weg in durven te slaan. Ook dat is avontuur."

'NA DE EERSTE GELUKSROES, KOMT HET BESEF: IK KEN HIER NIEMAND. WAT HEB IK GEDAAN?'

CIJFERS EN ZO

Het aantal mensen dat Nederland verlaat, groeit nog steeds. **In 2010 emigreerden 121.351 Nederlanders, in 2015 waren dat er 146.279.** Dat komt neer op zo'n vierhonderd inwoners per dag die Nederland verlaten. **De voorspelling is dat dit aantal in 2040 zal zijn gestegen naar ruim 185.000 mensen.** Een groot aantal van deze emigranten keert na een aantal jaar weer terug naar hun geboorteland. Binnen een à twee jaar keert 58% terug. Binnen drie à vier jaar 42%. Bron: CBS.

'OOK HET GEZINSLEVEN KREEG EEN NIEUWE IMPULS, OMDAT WE ZO OP ELKAAR WAREN AANGEWEEZEN'

Blanca van den Brand (41) vertrok vijf jaar geleden met haar gezin op de bonnefooi naar Italië. Ze is gelukkig getrouwd met Raymond, met wie ze drie kinderen heeft (8, 6 en 4). Ze is relatietherapeut en de drijvende kracht achter liefdescompagnie InSightorOut.

"Met een baby en een peuter, beiden een zware baan en een lijst aan sociale verplichtingen jakkerden we maar door. Zo hard, dat Ray en ik op een gegeven moment tegen elkaar zeiden: 'Genoeg.' Om bij te tanken, meer tijd te hebben voor elkaar en met ons gezin, gingen we even op vakantie. Naar Noord-Italië. Daar aangekomen besloten we spontaan er een sabbatical van een halfjaar van te maken. We zouden wel zien, maar nu - inmiddels vijf jaar later - wonen we er nog

steeds. Kortom, we zijn geëmigreerd zonder vooropgezet plan. Zo spontaan, dat het geen stress opleverde. We huurden een huis in Alagna, een bergdorp in de Italiaanse Alpen: groene heuvels en in de winter een dik pak sneeuw. Ik voelde me daar een soort Heidi. Vrij snel wisten we: we blijven langer. Zowel Ray als ik denken in mogelijkheden. Met een goed plan loopt het - bij ons tenminste - allemaal vanzelf. In Nederland werkte ik als relatietherapeut. Onze nieuwe woonplaats bleek de ideale omgeving voor stellen in crisis. Ray - die als huisarts werkte - stortte zich op het organiseren van back-to-basicexpedities in de Alpen. Later werd hij gevraagd als waarnemend huisarts in ons dorp en op vrijwillige basis als bergarts op de piste. Mijn cliënten hoor ik ook niet klagen. Die vinden het superromantisch en magisch rond het Comomeer. Emigreren verrijkte ons leven. Het leverde veel nieuwe, interessante contacten op, verdiepte bestaande vriendschappen en hielp tegelijkertijd 'op-schonen'. Ook het gezinsleven kreeg een nieuwe impuls, omdat we in het eerste jaar zo op elkaar waren aangewezen. Nederland missen doe ik niet. Daar krijg ik ook de kans niet voor; vaak komen vrienden en familie langs en we gaan zelf zeer regelmatig die kant op. Dat is het voordeel van Italië. Je bent er zo." ►

Ik vertrek omdat...

Om een emigratie te laten slagen, moet je hard werken. Integreren in een andere cultuur is niet iets wat je 'even' doet. Veel Nederlanders emigreren echter niet voor de liefde naar de andere kant van de wereld, maar om andere redenen, zoals:

- de verharding van de samenleving
- bemoeizucht overheid
- de tegenvallende politieke situatie
- het Nederlandse klimaat
- een beter toekomstperspectief in een ander land
- werk
- behoefte aan meer rust en natuur
- tijdsgeest, de wil alles uit het leven te willen halen

Bron: CBS.

Greta Phlix (52) werkt als makelaar voor buitenlanders die in de Italiaanse regio's Umbrië, Toscane, Marken, Apulië en Rome een huis willen kopen. Zij weet als geen ander hoeveel er komt kijken bij een emigratie sinds ze in 1989 voor de liefde naar Italië verhuisde.

“De taal, de wetten en de cultuur zijn de grootste struikelblokken als het aankomt op het kopen van een huis in Italië. Een goede makelaar is enorm belangrijk. Nou weten Nederlanders wel dat het er hier op de huizenmarkt in het algemeen veel trager en complexer aan toe gaat dan hier, maar niet dat de wetgeving

inzake vastgoed voortdurend verandert. Heb je je droomhuis gevonden, ga dan niet over één nacht ijs of in dit geval: beslis niet bij de eerste zonnestraal.

1. In veel Zuid-Europese landen bestaat geen beroepsvereniging zoals in Nederland. Een erkende makelaar herken je alleen aan het inschrijvingsnummer (REA in Italië), dat kan worden opgevraagd bij de Kamer van Koophandel. Anderen in de huizenbranche, zoals landmeters (geometra) of boekhouders (commercialista), durven nogal eens commissie te vragen, maar hebben hier geen recht op.

2. Laat de makelaar over de prijs onderhandelen. Houd er daarbij rekening mee dat een Italiaanse makelaar in opdracht van zowel de eigenaar als de koper werkt. Neem dus de gevraagde prijs niet klakkeloos aan!
3. Wordt er om een aanbetaling gevraagd, vraag je de makelaar dan de koopovereenkomst te laten opstellen door een notaris. Formuleer in elk geval nóóit een prijs zonder een voorafgaande check-up van het bouwdoos van het huis en controleer of er geen hypotheek op het huis rusten.

LEESVOER

De bijzondere en vaak hilarische ervaringen van een geëmigreerd Nederlands echtpaar dat een bed and breakfast begint in het noorden van Italië.

Italiaanse toestanden van Stef Smulders

Een boek voor iedereen die dolgraag wil emigreren en toch maar niet wegkomt uit Nederland.

Ik vertrek nog niet van Josie Kneepkens

Lees- en doeboeken voor kinderen van acht tot twaalf jaar die hen helpen bij de emigratie.

De reis naar Anderland en Het geheim van Anderland van Mieke M.E. Janssen-Matthes en Frans Kwakkenbos.

TOP 10 EMIGRATIE-LANDEN

1. Duitsland
2. België
3. De voormalige Nederlandse Antillen en Aruba
4. Spanje
5. Verenigde Staten
6. Verenigd Koninkrijk
7. Frankrijk
8. Australië
9. Zwitserland
10. Canada

Bron: CBS.

Emigratie

Jarenlang droomde je over een nieuw leven in een ander land, en nu is de knoop doorgemaakt: jullie gaan emigreren. Zo veel te regelen, zo veel te doen. De do's-and-don'ts van emigreren.

- Start zo vroeg mogelijk met het leren van de taal van je nieuwe thuisland.
- Vraag in de week van aankomst meteen een burgerservicenummer aan. Zonder kun je geen bankrekening openen, geen auto kopen en je niet inschrijven bij de gemeente.
- Huur eerst, voor je overgaat tot het kopen van een huis. Pas als je langere tijd ergens woont, weet je of je er op je plek bent.
- Maak kennis met de locals. Om je echt thuis te gaan voelen in je nieuwe woonplaats heb je vrienden en kennissen nodig. Meld je aan bij de plaatselijke sportclub, nodig burens uit voor een kennismakingsborrel, drink elke zaterdag koffie op de markt en ga zo veel mogelijk mee in de gewoonten van je nieuwe landgenoten.
- Vertrouw nooit een makelaar (die voor koper én verkoper werkt), maar controleer alles zelf en neem een bouwkundig ingenieur in de hand.
- Onderhandel over de provisie die de makelaar verlangt. De 3% is niet wettelijk verplicht maar onderhandelbaar.
- Ga ervan uit dat in het buitenland alles tweemaal zo lang duurt als je vooraf inschat.
- In Italië is afspraak in 90% van de gevallen géén afspraak.

'DE EIGENARESSE GAF ONS DE KANS OM HET BEDRIJF TWEE WEKEN LANG TE ERVAREN ALS TOERIST'

Angelique Bak (41) is getrouwd met Martijn en moeder van Jeroen (12) en Anna (9). In maart 2011 emigreerde het gezin naar een dorpje onder de rook van Florence, waar ze het kindvriendelijke vakantiehuizen-complex Partingoli runnen.

“Emigreren is niet makkelijk. Tussen willen en doen zit een groot verschil. Ik ben een controlfreak en had overal lijstjes voor gemaakt. Maar het was zo'n chaos dat zelfs georganiseerd-zijn, niet hielp. Enkele weken na de verhuizing zat ik er even helemaal doorheen. Een vriendin uit Nederland beurde me op door te zeggen dat ze mijn veerkracht juist enorm bewonderde. Als ik iets heb geleerd tijdens het emigratieproces is het loslaten en flexibiliteit in relatie tot de andere cultuur. De neiging om te zeggen: 'Ja maar, in Nederland doen we het anders...' was soms moeilijk te bedwingen. Gelukkig zijn Italianen geduldig en vriendelijk. Naast het cultuurverschil, was er de taalachterstand, gemis van familie en vrienden, gedoe met vergunningen en boekhouders die niet deugden. Vooral zakelijk leverde dat stress. Kwam onze tijd bij Defensie toch nog goed van pas; als we daar iets hebben geleerd, is het doorzetten en

je doel voor ogen houden. Martijn was beroepsmilitair, ik werkte er als personeelsadviseur. Het was natuurlijk superspannend om onze goedbetaalde en vooral veilige banen bij het Rijk op te geven, maar de drang om onze droom waar te maken, was sterker. In september 2009 - Martijn was net terug van een maandenlange uitzending - zaten we op een terrasje in Italië. Het was de laatste dag van onze vakantie. 'Weet je wat ik zo gek vind? Ik voel me hier meer thuis dan in Nederland,' zei ik. 'Sterker nog, wanneer ik mezelf hoor zeggen: 'we gaan naar huis' dan klopt dat niet.' Martijn keek me aan, ogen groot van verbazing. Bleek hij al jaren precies hetzelfde te voelen, alleen had hij dat nooit durven zeggen. Tussen dit moment en onze emigratie zit anderhalf jaar voorbereiding en 'huizenjacht'. Tijdens een cursus in Italië stuitte Martijn bij toeval op Partingoli. De toenmalige eigenaresse van het vakantiecomplex wilde stoppen en gaf ons de kans om het bedrijf twee weken lang te ervaren als toerist. De overweldigende natuur, de relaxte sfeer, we waren meteen om. Nee, ik wil absoluut niet meer terug. Ons familieleven is enorm verbeterd en de onderlinge band versterkt. In Nederland was het vooral haasten, rennen, vliegen en ieder voor zich. Hier heb ik het ook druk, maar het voelt toch anders.” ■

WIE KAN HELPEN?

joho.nl

Life is a journey to open-mindedness, helpfulness and optimism - is een online community en marktplaats voor (aanstaande) wereldburgers.

wijgaanemigreren.nl

Lees hier de verhalen van diegene die je voorgingen. Leer van hun ervaring en bezoek ook hun site voor de meest actuele informatie.

ikkeerterug.nl

Wat als het avontuur ondanks alle voorbereidingen niet loopt zoals verwacht? Eén op de drie remigranten keert uiteindelijk terug naar Nederland om uiteenlopende redenen.

Niets mis mee, maar terugkeren is moeilijker dan vertrekken en ook voor terugkeer is een goede voorbereiding noodzakelijk.